

Ministerul Energiei

Fondul pentru modernizare

3 MODERNIZAREA ȘI CONSTRUCȚIA DE NOI TRONSOANE DE INFRASTRUCTURĂ
ENERGETICĂ 3.2 Infrastructura energetică - *Sprijin pentru extinderea și modernizarea rețelei de
distribuție a energiei electrice*

GHIDUL SOLICITANTULUI

CONDIȚII SPECIFICE DE ACCESARE A FONDURILOR

Sprijinirea investițiilor pentru extinderea și modernizarea
rețelei de distribuție a energiei electrice

2022

CUPRINS

CAPITOLUL 1. INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE	3
1.1. Domeniul de investiții aferent și obiectivul specific	3
1.2. Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a propunerilor de proiecte	4
1.3. Acțiunile sprijinite și activități	4
1.3.1. Acțiunile finanțabile din Fondul pentru Modernizare	4
1.3.2. Activitățile finanțabile în cadrul Obiectivului specific domeniului de investiții 3.2 Infrastructura energetică - Sprijin pentru extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice	5
1.4. Tipuri de solicitanți	7
1.5. Indicatori	7
1.6. Alocarea stabilită pentru apelul de proiecte	7
1.7. Valoarea minimă și maximă a proiectului, rata de cofinanțare	8
CAPITOLUL 2. REGULI PENTRU ACORDAREA FINANȚĂRII	8
2.1. Eligibilitatea solicitantului	8
2.2. Eligibilitatea proiectului	10
2.3. Eligibilitatea cheltuielilor	12
CAPITOLUL 3. COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE	15
3.1. Înregistrarea solicitantului în sistem	15
3.2. Modalitatea de completare a Cererii de finanțare	16
3.2.1 Obiectivele și rezultatele proiectului	17
3.2.2. Context și justificare	17

3.2.3 Sustenabilitate	17
3.2.4 Relevanță	17
3.2.5 Riscuri	18
3.2.6 Complementaritate	18
3.2.7 Aplicarea principiilor orizontale	18
3.2.8. Descrierea investiției	19
3.2.9 Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM)	19
3.2.10 Studiul de fezabilitate	20
3.2.11 Analiza Cost Beneficiu	20
3.2.12. Managementul de proiect	21
3.2.13. Elaborarea bugetului și categoriile de cheltuieli	21
 CAPITOLUL 4. PROCESUL DE EVALUARE ȘI SELECȚIE	 22
4.1 Descriere generală	22
4.1.1 Verificarea administrativă și a eligibilității cererilor de finanțare	22
4.1.2 Evaluarea cererilor de finanțare	23
4.2 Depunerea și soluționarea contestațiilor	24
 CAPITOLUL 5.CONTRACTAREA PROIECTELOR	 25
 ANEXE	 26

CAPITOLUL 1. INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE

Prezentul ghid a fost elaborat de către Ministerul Energiei pentru solicitanții care doresc să obțină finanțare nerambursabilă pentru proiecte de investiții în infrastructura energetică, în cadrul Programului-cheie 3: Modernizarea și construcția de noi tronsoane de infrastructură energetică - Sprijin pentru modernizarea și realizarea de noi tronsoane în rețelele de transport și distribuție de energie electrică și gaze naturale, inclusiv pentru tranziția la rețele de transport și distribuție a gazelor naturale capabile să preia hidrogen verde și pentru construirea și modernizarea depozitelor de înmagazinare a gazelor naturale și pentru creșterea nivelului de interconectivitate al rețelei electrice de transport menționat la art. 3, alin. 6 din *Ordonanța de urgență nr. 60/2022 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar de implementare și gestionare a fondurilor alocate României prin Fondul pentru modernizare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative* - domeniul de investiții 3.2 Infrastructura energetică – Sprijinirea investițiilor pentru extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice.

În situația în care, pe parcursul sesiunii de proiecte, intervin modificări ale cadrului legal ori alte modificări de natură a afecta regulile și condițiile de finanțare stabilite prin prezentul Ghid, inclusiv prelungirea termenului de depunere, Ministerul Energiei - prin Direcția Generală Ajutor de Stat și Fonduri Europene, în calitate sa de structură responsabilă cu gestionarea finanțării investițiilor din Fondul pentru modernizare va aduce completări sau modificări ale conținutului acestuia, prin publicarea pe site-ul Ministerului Energiei: <http://energie.gov.ro/>. Modificările legislative sunt aplicabile automat, prezentul Ghid înlocuind legislația specifică stabilită prin alte acte normative, decât dacă este precizat în mod explicit.

1.1. Domeniul de investiții aferent și obiectivul specific

Fondul pentru modernizare a fost instituit ca mecanism de finanțare prin Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE (denumită, în continuare Directiva ETS).

În România, Fondul pentru modernizare va finanța investiții din sectoarele prioritare menționate la art. 3, alin. 5 din *Ordonanța de urgență nr. 60/2022 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar de implementare și gestionare a fondurilor alocate României prin Fondul pentru modernizare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative* și va fi implementat prin intermediul programelor-cheie cuprinse la art. 3, alin. 6 din OUG nr. 60/2022; în cadrul fiecărui program-cheie, fiind definite unul sau mai multe domenii de investiții.

Finanțarea proiectelor în cadrul acestei operațiuni este de tip nerambursabil și constă în rambursarea cheltuielilor eligibile făcute pentru realizarea proiectului, la valoarea și în condițiile stabilite prin Contractul de finanțare.

Prezentul Ghid se referă la extinderea și modernizarea rețelelor de distribuție a energiei electrice în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciilor de DISTRIBUȚIE.

Principalele rezultate așteptate sunt:

- km de rețea distribuție energie electrică nouă sau modernizată: 4.000 km;
- Creșterea securității furnizării energiei prin reducerea numărului de întreruperi;
- Crearea infrastructurii necesare pentru dezvoltarea unor activități economice noi, precum și dezvoltarea infrastructurii energetice naționale la standarde europene aplicabile în domeniu;
- Utilizarea rațională a resurselor energetice prin reducerea pierderilor;
- Minimizarea impactului negativ asupra mediului;
- Reducerea costurilor de mentenanță ale rețelelor de distribuție;
- Crearea condițiilor tehnice necesare pentru racordarea stațiilor de încărcare electrice.

1.2. Tipul apelului de proiecte și perioada de depunere a propunerilor de proiecte

Apelul de proiecte lansat prin prezentul ghid este apel de proiecte necompetitiv, cu termen limită de depunere, corelat cu cadrul de performanță al Fondului pentru modernizare.

Data deschidere apel de proiecte: 11.10.2022

Data și ora începere depunere de proiecte: 11. 10.2022, ora 14

Data și ora închidere depunere de proiecte: 30.06.2024, ora 17

Atenție!

Proiectele depuse înainte de data deschiderii apelului de proiecte și după data închiderii apelului de proiecte vor fi respinse automat.

Ministerul Energiei - prin Direcția Generală Ajutor de Stat și Fonduri Europene, structură responsabilă cu gestionarea finanțării investițiilor din Fondul pentru modernizare poate prelungi termenul de depunere în funcție de solicitările primite, de rata de contractare a proiectelor, deciziile de realocare a unor fonduri sau alte considerente.

1.3. Acțiuni sprijinite și activități

1.3.1. Acțiunile finanțabile din Fondul pentru Modernizare

În cadrul acestui Obiectiv Specific este finanțată următoarea acțiune:

Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de distribuție a energiei electrice

Se vor finanța investiții în extinderea și modernizarea rețelelor de distribuție a energiei electrice, inclusiv investiții în lucrări de întărire a rețelei electrice în amonte de punctul de racordare pentru crearea condițiilor tehnice necesare racordării centralelor de producere a energiei electrice (inclusiv instalații de stocare a energiei electrice), precum și modernizări de stații/linii existente care conduc la creșterea capacității de distribuție a rețelelor, la reducerea consumului propriu tehnologic, la îmbunătățirea parametrilor de calitate a energiei distribuite în zonă și a indicatorilor de performanță ai serviciului de distribuție privind continuitatea alimentării cu energie electrică a consumatorilor, la creșterea gradului de siguranță în

alimentare. Prin lucrări finanțabile se înțeleg toate tipurile de intervenții precizate la secțiunea 1.3.2 de mai jos.

1.3.2. Activitățile finanțabile în cadrul domeniului de investiții 3.2 Infrastructura energetică - *Sprijin pentru extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice*

Următoarele activități prevăzute în proiect sunt eligibile:

1. Modernizarea rețelilor de distribuție energie electrică cu o tensiune nominală de până la 110 kV inclusiv:
  - a. Modernizarea liniilor electrice aeriene [LEA] și a liniilor electrice subterane [LES] de 110 kV, medie tensiune [MT] și joasă tensiune [JT] și trecerea la tensiunea de 20 kV a rețelilor existente de 10 kV și 6 kV;
  - b. Înlocuire linii electrice Aeriene cu Linii Electrice Subterane, în special în zonele urbane;
  - c. Modernizarea rețelilor electrice de JT, modernizarea/securizarea bransamentelor cu scoaterea la limita de proprietate a grupurilor de măsurare a energiei electrice;
  - d. Implementarea pe scară largă a conceptului distribuției energiei electrice în medie tensiune, prin introducerea MT cât mai aproape de consumatori, în scopul reducerii lungimii liniilor de Joasă Tensiune [JT];
  - e. Modernizarea stațiilor electrice (inclusiv crearea de celule noi în stații de transformare), posturilor de transformare și punctelor de alimentare existente, precum și modernizarea/securizarea bransamentelor, prin înlocuirea parțială/totală a echipamentelor/instalațiilor indispensabile (inclusiv crearea de celule noi în stații de transformare) pentru asigurarea funcționării în condiții de siguranță, securitate și eficiență a rețelilor de distribuție;
  - f. Realizarea/modernizarea sistemelor de protecție, monitorizare și control (inclusiv dezvoltarea sistemului de automatizare a distribuției energiei electrice și integrarea în SCADA);
  - g. Echipamente, servicii (inclusiv software) și lucrări aferente rețelilor inteligente.
2. Extinderea rețelilor de distribuție energie electrică cu o tensiune nominală de până la 110 kV inclusiv:
  - Realizarea de noi linii electrice/stații electrice/posturi de transformare/puncte de alimentare pentru mărirea capacității de distribuție a energiei electrice (prevăzute cu sisteme de protecție, monitorizare și control).
3. Modernizarea rețelei electrice în amonte de punctul de racordare:
  - Realizarea de lucrări de întărire a rețelei electrice, respectiv lucrări în instalațiile operatorului de rețea, necesare pentru asigurarea condițiilor tehnice în vederea evacuării sau consumului puterii suplimentare aprobate pentru racordarea utilizatorilor, la parametrii calitativi corespunzători normelor în vigoare.

Prin “lucrări de întărire a rețelei electrice - lucrări în instalațiile operatorului de rețea, necesare pentru asigurarea condițiilor tehnice în vederea evacuării sau consumului puterii existente sau suplimentare aprobate pentru racordare utilizatorilor, la parametrii calitativi corespunzători normelor în vigoare”, se înțeleg lucrări, în rețeaua de distribuție (stații de transformare, posturi de transformare, LEA, LES, etc.)

necesare asigurării continuității serviciului de distribuție a energiei electrice, luând în calcul scenariile de consum din bazele de date CNTEE Transelectrica SA pe termen mediu și lung.

Exemple de lucrări de întărire:

- creșterea capacității de distribuție a stațiilor de transformare de 110 kV/MT prin înlocuirea transformatoarelor de putere cu altele cu puteri superioare;
- realizarea de linii noi de distribuție LEA/LES în vederea preluării puterii evacuate produse de centralele regenerabile existente sau viitoare;
- creșterea capacității de distribuție a liniilor electrice existente prin înlocuirea conductoarelor și a elementelor de susținere, legătură și izolație cu altele cu caracteristici tehnice superioare, înlocuirea elementelor de protecție, automatizare, sisteme monitorizare și control și a transformatorilor de curent din stațiile adiacente pentru adaptare la noua capacitate;
- creșterea capacității de distribuție a posturilor de transformare MT/JT prin înlocuirea transformatoarelor de putere cu altele cu puteri superioare, extinderea tabloului de joasă tensiune.

Proiectele propuse vor viza lucrări de întărire a rețelei electrice în amonte de punctul de racordare pentru crearea condițiilor tehnice necesare racordării centralelor de producere a energiei electrice

4. Digitalizarea rețelilor de distribuție energie electrică prin colectarea și întreținerea tuturor datelor necesare modelării tehnice și georeferențiale ale elementelor de rețea. Aceasta contribuie fundamental la implementarea conceptului de rețea inteligentă de distribuție energie electrică, creșterea capacității de integrare a unor noi forme de producție, stocare și consum și facilitarea unor noi modele de afaceri și structuri de piață.
5. Alte activități / echipamente decât cele de mai sus pot fi considerate eligibile numai dacă solicitantul dovedește faptul că sunt absolut necesare, în conformitate cu domeniul de investiții 3.2- Infrastructura energetică - *Sprijin pentru extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice.*
6. Activități cu caracter general:
  - Managementul de proiect (inclusiv consultanța în elaborarea cererii de finanțare), ca parte integrantă a proiectelor, limitat la maximum 0,3% din valoarea eligibilă a proiectului (la cursul InforEuro din luna anterioară depunerii cererii de finanțare);
  - Auditul financiar.

Atenție !

Rețea inteligentă - rețea de electricitate, care poate integra eficient, din punct de vedere al costurilor, modalitatea de a acționa a tuturor utilizatorilor conectați la rețea - producători, consumatori și autoproducători – printr-o circulație bidirecțională a fluxurilor de puteri și a informațiilor, în scopul de a asigura un sistem energetic eficient economic, sustenabil, cu pierderi de energie reduse și un nivel ridicat de calitate și securitate în continuitatea și siguranța alimentării cu energie electrică;

Nu se vor finanța lucrări pentru realizarea instalației de racordare, respectiv a instalațiilor cuprinse între punctul de delimitare și tabloul de distribuție al consumatorului

În scopul asigurării unei identități vizuale armonioase și pentru respectarea unitară a regulilor privind vizibilitatea, beneficiarii vor trebui să aplice cel puțin măsurile minime obligatorii din cadrul Fondului pentru modernizare, conform art. 17 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1001 al Comisiei din 9 iulie 2020 de stabilire a unor norme detaliate de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește funcționarea Fondului pentru modernizare care sprijină

investițiile în vederea modernizării sistemelor energetice și a îmbunătățirii eficienței energetice a anumitor state membre (denumit, în continuare, Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1001).

1.4. Tipuri de solicitanți

Solicitanții eligibili în cadrul domeniului de investiții 3.2 Infrastructura energetică - Sprijin pentru extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice, sunt:

- Operatorii de distribuție a energiei electrice concesionari definiți în *Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale*, cu modificările și completările ulterioare, art. 3, pct. 70.

1.5. Indicatori

Indicatori de realizare la nivel de proiect	Unitate de măsură
Stații de transformare modernizate / noi operaționale	Nr. Stații
Număr de utilizatori suplimentari conectați la rețele inteligente de energie	Utilizatori/km
Contoare inteligente achiziționate/montate	Buc
Posturi de transformare modernizate	Nr. posturi
Posturi de transformare noi	Nr. posturi
Puncte de alimentare	Nr. puncte
Branșamente	Nr. bransamente
Noduri cu posibilitate de comanda control de la distanță	Nr. noduri
Linii electrice de 110 kV modernizate	km linii
Linii electrice de 110 kV noi	km linii
Linii electrice de medie tensiune noi	km linii
Linii electrice de medie tensiune modernizate	km linii
Linii electrice de joasă tensiune modernizate	km linii
Linii electrice de joasă tensiune noi	km linii
Sisteme pentru rețele digitalizate	Buc
Indicatori de rezultat la nivel de proiect	Unitate de măsură
Numar de consumatori noi care se pot racorda	Nr. consumatori
Numar de producatori noi care se pot racorda	Nr. producatori
Diferența dintre indicatorii SAIDI / SAIFI / MAIFI / AIT / ENS înainte de modernizare și ulterior modernizării, pentru zona de rețea modernizată (se vor alege indicatorii aplicabili în funcție de specificul proiectului)	Minute/NR/NR/Minute/Kwh

* $SAIDI = \frac{\sum U_i N_i}{N_T}$, unde N_i reprezintă numărul de clienți și U_i este timpul anual de întrerupere pentru locația i și N_T este numărul total de clienți deserviți

1.6. Alocarea stabilită pentru apelul de proiecte

Bugetul alocat apelului de proiecte este de 1.103.442.829 euro prin Decizia COM nr. MF 2022-1 RO 0-017/23.05.2022 totalul aprobat pentru anul 2022 este în valoare de 100.000.000 euro.

1.7. Valoarea minimă și maximă a proiectului, rata de cofinanțare

Sprijinul public estimat din partea Fondului pentru Modernizare este de 80% din cheltuielile eligibile.

Finanțarea se acordă în lei sub forma rambursării cheltuielilor efectuate, respectiv:

Valoare minimă 5.000.000 euro fără TVA

Valoare maximă 50.000.000 euro fără TVA

CAPITOLUL 2. REGULI PENTRU ACORDAREA FINANȚĂRII

Verificarea administrativă și a eligibilității cererilor de finanțare va presupune următoarele aspecte:

- *verificarea conformității administrative* se va verifica dacă propunerea de proiect a fost depusă în condițiile specificate în prezentul ghid/ apelul de proiecte, se are în vedere existența și forma cererii de finanțare și a anexelor, valabilitatea documentelor;
- *verificarea eligibilității* respectarea criteriilor de eligibilitate menționate în prezentul ghid/apelul de proiecte;

2. 1. Eligibilitatea solicitantului

1. Potențialii beneficiari sunt operatori de distribuție a energiei electrice și trebuie să îndeplinească în mod cumulativ următoarele condiții:

Solicitanții trebuie să îndeplinească următoarele condiții de natură instituțională, legală și financiară:

- a) Solicitantul este societate legal constituită în conformitate cu legislația națională și are înscrisă activitatea de distribuție energie electrică

Se probează prin:

- ✓ *Certificatul constatator eliberat de Oficiul Registrului Comerțului sau documente echivalente cu traducere autorizată, (emis cu maximum 30 zile înainte de depunerea cererii de finanțare), valabil la data depunerii documentelor însoțitoare ale Cererii de finanțare*

Atenție!

Se va lua în considerare codul CAEN 3513 al activității pentru care solicitantul intenționează să acceseze fonduri în cadrul domeniului de investiții 3.2 Infrastructura energetică – Sprijin pentru extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice.

- b) Solicitantul este operator de distribuție, definit conform legislației naționale în vigoare (*Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare*)

Se probează prin:

- ✓ *Contractul de concesiune valabil în baza căruia desfășoară activitatea de distribuție energie și declarația pe propria răspundere că au drept de folosință asupra bunurilor și terenurilor care vor fi supuse lucrărilor din proiect;*

și

- ✓ *Licența, eliberată de autoritatea competentă (ANRE) pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice (pentru rețeaua de distribuție aferentă proiectului), valabilă pe cel puțin durata de implementare a proiectului, după caz.*

- c) Solicitantul nu se încadrează într-una din situațiile de mai jos:
- 1) a fost deschisă procedura insolvenței conform prevederilor Legii nr. 85/2014 privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare, sau indicatorii economico-financiarți arată o stare iminentă de insolvență, după caz;
  - 2) este în stare de faliment, lichidare, are afacerile conduse de un administrator judiciar sau activitățile sale comerciale sunt suspendate ori fac obiectul unui aranjament cu creditorii sau este într-o situație similară cu cele anterioare, reglementată prin lege, ori face obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa în stare de faliment, lichidare, conducerea afacerilor de un administrator judiciar sau activitățile sale comerciale sunt suspendate ori fac obiectul unui aranjament cu creditorii;
  - 3) nu și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetului general consolidat și bugetului local în conformitate cu prevederile legale în vigoare în România;
  - 4) *Solicitantul/reprezentantul legal al Solicitantului* a suferit condamnări definitive din cauza unei conduite profesionale realizată cu încălcarea legii, hotărâre formulată de o instanță de judecată .
  - 5) *Solicitantul/reprezentantul legal al Solicitantului* a fost subiectul unei hotărâri judecătorești definitive pentru fraudă, corupție, implicarea în organizații criminale sau în alte activități ilegale, în detrimentul intereselor financiare ale Comunității Europene;
- d) Reprezentantul legal al solicitantului, inclusiv membrii echipei de management a proiectului, nu se află în situație de conflict de interese, astfel cum este definit în legislația națională.
- ✓ *Se probează prin Declarația privind conflictul de interese (Anexa 3.c . la Cererea de finanțare)*
- e) Solicitantul demonstrează capacitate de management de proiect, prin informații privind existența echipei de proiect/ Unității de Implementare a Proiectului (UIP).
- Probează cu:*
- ✓ *Structura UIP*
  - ✓ *CV-urile membrilor echipei de proiect/UIP și/sau fișe de post (dacă acestea nu sunt ocupate); a se vedea descrierea din secțiunile Resurse Umane din Cererea de Finanțare.*
  - ✓ *Decizia de desemnare a membrilor echipei de proiect*
- f) Solicitantul demonstrează capacitate tehnică pentru susținerea activităților proiectului și trebuie să dovedească faptul că deține personal calificat (cel puțin 3 ani experiență în domeniul relevant pentru activitatea pe care o desfășoară).
- ✓ *Se probează prin dovedirea experienței angajaților / structurii, în implementarea unor proiecte similare în domeniul relevant: CV-uri, fișe de post și alte informații similare relevante (decizii interne), (secțiunea Capacitate tehnică din Cererea de Finanțare)*
- g) Solicitantul demonstrează capacitatea financiară pentru implementarea proiectului prin accesul la o linie de credit valabilă pe durata de implementare a proiectului într-o valoare care să dovedească capacitate financiară acceptabilă corelată cu planul de activități/ printr-o scrisoare de confort emisă de o instituție bancară (cele două documente vor fi în valoare minim egală cu sumele aferente cheltuielilor neeligibile) sau prin surse proprii. De asemenea, își va asuma acoperirea sumelor aferente cheltuielilor neeligibile.

Probează cu:

- ✓ *Bilanțul contabil (consolidat unde este cazul) auditat/semnat de cenzori dacă acest lucru este solicitat de legislația în vigoare, depus și înregistrat la organul fiscal competent, pentru ultimele 3 exerciții financiare încheiate, în corelare cu secțiunea Solicitant din Cererea de finanțare;*
  - ✓ *Declarația de angajament a solicitantului (Anexa 3 la Cererea de finanțare)*
  - ✓ *Documente prin care solicitantul își asumă contribuția proprie (de ex: Hotărârea AGA/ CA/ Asociatului Unic al Societății) privind acoperirea sumelor aferente cheltuielilor;*
  - ✓ *De asemenea, în cazul prezentării scrisorii prin care o instituție bancară din SEE va asigura contribuția beneficiarului, inclusiv a cheltuielilor neeligibile la depunerea Cererii de finanțare (de către solicitanții care nu pot demonstra criteriul cifrei de afaceri înregistrate în cel puțin unul din ultimii trei ani, în valoare minim egală cu valoarea grantului solicitat), la contractare se va solicita contractul de credit;*
  - ✓ *Extras de cont.*
- h) Solicitantul a înregistrat profit operațional în unul dintre ultimele trei exerciții financiare încheiate
- ✓ *Probează cu bilanțul contabil depus și înregistrat la organul fiscal competent, respectiv contul de profit și pierdere și datele informative (auditat/semnat de cenzori dacă acest lucru este solicitat de legislația în vigoare) / bilanț consolidat depus și înregistrat la organul fiscal competent (după caz, traducere legalizată), auditat/semnat de cenzori dacă acest lucru este solicitat de legislația în vigoare, însoțit de lista entităților incluse în consolidare, inclusiv contul de profit și pierdere consolidat și datele informative, pentru unul dintre cei 3 ani financiari încheiați anteriori anului de depunere a Cererii de finanțare, în corelare cu secțiunea Solicitant din Cererea de finanțare.*

2.2. Eligibilitatea proiectului

Sunt eligibile numai proiectele care vizează modernizarea și extinderea rețelei de distribuție electrică și se realizează prin activitățile eligibile prezentate la secțiunea 1.3 *Activități eligibile* din prezentul ghid. Nu pot fi finanțate proiectele care reprezintă, în fapt, simple investiții de înlocuire sau reabilitare a unor active fixe existente.

Proiectele depuse în cadrul domeniului de investiții 3.2 *Infrastructura energetică - Sprijin pentru extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice*. trebuie să respecte următoarele condiții:

a) Proiectul se încadrează în categoriile de acțiuni finanțabile menționate în Fondul pentru modernizare, domeniul de investiții 3.2 *Infrastructura energetică - Sprijin pentru extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice* definit în prezentul ghid al solicitantului, iar perioada de implementare a proiectului se încadrează în perioada cuprinsă între 01.08.2020 și 31.12.2029. La data depunerii cererii de finanțare, progresul financiar nu trebuie să depășească 50 %.

A se vedea secțiunile Obiective proiect și Activități previzionate, din Cererea de finanțare.

a) Durata de implementare a proiectului nu trebuie să depășească data de 31.12.2029.

➤ *A se vedea secțiunea Activități previzionate, din Cererea de finanțare.*

b) Proiectul este realizat în România.

- c) Scopul și obiectivele proiectului sunt în concordanță cu acțiunile eligibile în cadrul Obiectivului specific domeniului de investiții 3.2 Infrastructura energetică - Sprijin pentru extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice și cu activitățile eligibile prezentate la secțiunea 1.3 *Activități eligibile* din prezentul ghid și vizează investiții în infrastructura energetică
- *A se vedea secțiunea Obiective proiect din Cererea de finanțare*
  - *Anexa 3 la Cererea de finanțare*
- d) Proiectul a fost aprobat de către solicitant în condițiile legislației aplicabile
- *Se probează prin avizul CTE*
- e) Rețelele de distribuție în cadrul cărora se realizează investiția sunt supuse în integralitate reglementării tarifelor și accesului în conformitate cu legislația referitoare la piața internă a energiei.
- f) Proiectul respectă reglementările naționale și comunitare privind eligibilitatea cheltuielilor, promovarea egalității de șanse și politica nediscriminatorie; dezvoltarea durabilă, tehnologia informației; achizițiile publice; informare și publicitate; precum și orice alte prevederi legale aplicabile Fondului pentru modernizare după caz.
- Se probează prin:*
- *Declarația de eligibilitate a solicitantului din Anexa 3 la Cererea de finanțare, corelat cu secțiunea Principii orizontale*
- g) Proiectul pentru care se solicită finanțare nu a mai beneficiat de finanțare din fonduri publice, în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare, cu excepția studiilor preliminare (studiul de fezabilitate, analiza geo-topografică, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție).
- Se probează prin*
- *Declarația de eligibilitate a solicitantului din Anexa 3*
- h) În cazul proiectelor care vizează obiective de investiție noi și extindere asupra unor imobile, se va proba dreptul de proprietate/concesiune/folosință al operatorului asupra imobilelor. De asemenea, se va proba că imobilele supuse investiției îndeplinesc cumulativ următoarele condiții la data depunerii cererii de finanțare:
- *sunt disponibile pentru investiții*
  - *sunt libere de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea operațiunii, în sensul că nu este afectat de limitări legale, convenționale, judiciare ale dreptului real invocat,*
  - *nu fac obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică*
  - *nu fac obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun*
- Se probează prin :*
- *Declarația de eligibilitate a solicitantului din Anexa 3*
  - *În cazul concesiunii - contract de concesiune/terenului valabil pe o perioadă de 5 ani de la data previzionată pentru efectuarea plății finale în cadrul proiectului, în copie conform cu originalul (la cererea de finanțare),*
  - *În cazul dreptului de folosință - contract de suprafață asupra terenului sau orice alt contract care prevede existența dreptului de folosință, în copie conform cu originalul (la cererea de finanțare), extras de carte funciară (la contractare), în corelare cu secțiunea Resurse materiale implicate din Cererea de finanțare;*

- *În caz de drept de folosință acesta va cuprinde o perioadă de minim 5 ani de la data previzionată pentru efectuarea plății finale în cadrul proiectului, în copie conform cu originalul (la cererea de finanțare).*

i) Proiectul va fi prevăzut în programul de investiții al solicitantului:

Se probează prin

- *Declarația de eligibilitate din Anexa 3.a din Cererea de finanțare;*
- *Dovada depunerii la ANRE a Planului de investiții pe 5 ani al solicitantului actualizat cu investițiile propuse prin proiect, la depunerea cererii de finanțare.*

O cerere de finanțare poate cuprinde mai multe subproiecte vizând intervenții asupra rețelei de distribuție în locații diferite .

Îndeplinirea condițiilor de natură instituțională, legală și financiară se probează cu aplicarea corespunzătoare de către Ministerul Energiei - prin Direcția Generală Ajutor de Stat și Fonduri Europene, structură responsabilă cu gestionarea finanțării investițiilor din Fondul pentru modernizare, a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 41/2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

2.3.Eligibilitatea cheltuielilor

- Legislația națională și europeană în vigoare la data semnării contractului de finanțare;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1001 al Comisiei din 9 iulie 2020 de stabilire a unor norme detaliate de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește funcționarea Fondului pentru modernizare care sprijină investițiile în vederea modernizării sistemelor energetice și a îmbunătățirii eficienței energetice a anumitor state membre;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 60/2022 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar de implementare și gestionare a fondurilor alocate României din Fondul pentru modernizare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Pentru a fi eligibile în vederea finanțării prin Fondul pentru modernizare, toate cheltuielile trebuie să respecte prevederile reglementărilor de mai sus, să corespundă obiectivelor Fondul pentru modernizare, să fie indispensabile atingerii obiectivelor proiectului, să fie incluse în Cererea de finanțare aprobată și defalcate în bugetul cererii de finanțare.

Pentru a fi rambursată, o cheltuială trebuie să îndeplinească în mod cumulativ, următoarele condiții cu caracter general, conform *OUG nr. 60/2022 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar de implementare și gestionare a fondurilor alocate României prin fondul pentru modernizare*:

- a) *să fie angajată și plătită pe perioada implementării investiției;*
- b) *să fie susținută corespunzător prin documente justificative conform contractului de finanțare;*
- c) *să fie necesară pentru implementarea investiției;*
- d) *să respecte prevederile prezentei ordonanțe de urgență, prevederile ghidului solicitantului și ale tuturor celorlalte documente ale procedurii de selecție a propunerilor de investiții în baza căreia a fost selectată investiția în cadrul căreia este efectuată cheltuiala și prevederile contractului de finanțare;*

- e) să fie înregistrate în evidența contabilă a beneficiarului;
- f) activitățile proiectului pentru care se rambursează cheltuielile nu au fost finanțate din alte surse de finanțare din fonduri publice.

Atenție!

- Solicitantul își asumă obligația de a nu primi finanțări din alte surse publice pentru aceleași cheltuieli eligibile ale proiectului, sub sancțiunea rezilierii contractului; solicitantul va depune o declarație care atestă că nu a mai primit sprijin din fonduri publice pentru proiectul propus (vezi Declarația de eligibilitate a solicitantului- Anexa 3 la Cererea de finanțare).

Cheltuielile identificate de beneficiar vor fi încadrate pe categoriile de cheltuieli din Anexa 4.

Nu sunt eligibile pentru a fi decontate în cadrul domeniului de investiții 3.2 *Infrastructura energetică - Sprijin pentru extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice* următoarele tipuri de cheltuieli din Anexa 6 la prezentul ghid (în conformitate cu prevederile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2022 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar de implementare și gestionare a fondurilor alocate României prin Fondul pentru modernizare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*):

- a) Cheltuieli aferente contribuției în natură
- b) Comisioane aferente creditelor
- c) Costul creditului
- d) Cheltuieli cu asigurarea pe timpul operării
- e) Cheltuieli cu amortizarea
- f) Dobânzile aferente cheltuielilor de leasing,
- g) Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație
- h) Cheltuieli cu achiziția de mijloace de transport pentru echipa de management a proiectului
- i) Cheltuieli pentru achiziția de echipamente second-hand
- j) Cheltuieli cu amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și de arbitraj
- k) Cheltuieli generale de administrație
- l) Cheltuieli pentru comisioane, cote, taxe
- m) Costurile pentru operarea obiectivelor de investiții
- n) Cheltuielile efectuate pentru obiective de investiții executate în regie proprie
- o) TVA
- p) cheltuieli salariale, cu excepția cheltuielilor de stimulare a personalului UIP

Implementarea financiară a proiectului

Baza legală:

Implementarea financiară a Fondului pentru modernizare se face prin acordarea de prefinanțare și prin rambursarea cheltuielilor efectuate prin cereri de rambursare. Obligațiile beneficiarului și ale Ministerului Energiei referitor la plăți sunt detaliate în conținutul contractului de finanțare.

♣ Mecanismul prefinanțării și rambursării cheltuielilor efectuate

Beneficiarul poate accesa mecanismul de prefinanțare și cerere de rambursare, în conformitate cu prevederile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2022 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar de implementare și gestionare a fondurilor alocate României prin Fondul pentru modernizare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*.

Pentru granturile directe, Ministerul Energiei poate asigura o prefinanțare aferentă investiției.

Beneficiarul depune o cerere de prefinanțare conform modelului inclus în documentația procedurilor de selecție a propunerilor de investiții. Ministerul Energiei transferă suma către beneficiar în termenele prevăzute în contractul de finanțare.

Beneficiarii au obligația de a depune la ME cereri de rambursare pentru cheltuielile efectuate, în termen de maxim 6 luni de la efectuarea acestora, în conformitate cu graficul asumat prin contractul de finanțare. Perioada dintre două cereri de rambursare nu poate depăși doi ani.

Plățile către beneficiari sunt efectuate în baza unui mecanism în etape. Etapele au în vedere stadiile tehnice ale investițiilor sau etapele de execuție ale acestora și sunt definite în documentația procedurilor de selecție a propunerilor de investiții elaborată de Ministerul Energiei.

În termen de maximum 20 de zile lucrătoare de la data depunerii de către beneficiar a cererii de prefinanțare/rambursare, Ministerul Energiei efectuează verificarea corespunzătoare aprobării documentației în vederea plății.

După efectuarea verificărilor, în cazul în care nu sunt necesare clarificări din partea Beneficiarului, Ministerul Energiei emite Beneficiarului o notificare cuprinzând rezultatele verificărilor efectuate. Plata aferentă cererii va fi efectuată în termen de 20 de zile lucrătoare de la aprobarea cererii de prefinanțare/rambursare de către Ministerul Energiei. Pentru depunerea de către beneficiar a unor documente adiționale sau clarificări solicitate de ME, termenul de 20 de zile lucrătoare poate fi întrerupt fără ca perioadele de întrerupere cumulate să depășească 10 zile lucrătoare.

În cazul nerespectării contractului de finanțare, ME poate aplica reduceri procentuale și recuperarea sumelor plătite necuvenit în conformitate cu legislația în vigoare.

În cazul ultimei cereri de rambursare depuse de Beneficiar în cadrul Proiectului, termenul de 20 de zile lucrătoare poate fi prelungit, de comun acord cu Beneficiarul, cu durata necesară efectuării tuturor verificărilor procedurale specifice autorizării plății finale, dar nu mai mult de 45 de zile lucrătoare..

Nedepunerea de către beneficiar a documentelor sau clarificărilor solicitate în termenul prevăzut în contractul de finanțare atrage respingerea, parțială sau totală, după caz, a cererii de rambursare.

După primirea facturilor pentru livrarea bunurilor/prestarea serviciilor/ execuția lucrărilor, a altor documente justificative care atestă achiziția și recepția bunurilor/serviciilor necesare implementării proiectului și după achitarea costurilor respective, beneficiarul întocmește cererea de rambursare conform contractului de finanțare și a anexelor, împreună cu copii de pe documentele justificative aferente. Cererile de rambursare se depun în conformitate cu etapele din programul de rambursare. Modelele de cereri de rambursare sunt incluse în documentația procedurilor de selecție a propunerilor de investiții..

Beneficiarul va depune prima cerere de rambursare în conformitate cu termenele stabilite în calendarul de implementare, prevăzut în contractul de finanțare. Cererile de rambursare depuse în primul an trebuie să acopere integral prefinanțarea primită. În cazul în care beneficiarul nu justifică prefinanțarea în primul an, ME solicită beneficiarului să explice motivul pentru care nu a atins prima etapă în primul an și impune termene stricte pentru justificarea prefinanțării cu costurile reale susținute prin documente. În cazul în care beneficiarul nu respectă noul termen limită, ME va demara procedura de recuperare a prefinanțării în conformitate cu mecanismul pentru investițiile suspendate.

În ceea ce privește schemele multianuale, ME va solicita în avans plăți de la BEI pentru acoperirea viitoarelor cereri de prefinanțare și de rambursare din partea beneficiarilor, după caz. ME va efectua în mod regulat analize privind sumele disponibile de la BEI și cererile de rambursare ulterioare prognozate.

După semnarea contractului de finanțare, beneficiarul va contracta un auditor financiar independent pentru verificarea costurilor solicitate la rambursare de la ME, conform criteriilor de eligibilitate aplicabile investițiilor finanțate prin Fondul pentru modernizare. Auditorul va emite un raport separat pentru fiecare cerere de rambursare. Beneficiarul are obligația să anexeze la dosarul de rambursare raportul emis de auditor. Detaliile privind tipul de rapoarte care urmează să fie emise de auditori sunt incluse în documentația procedurilor de selecție a propunerilor de investiții.

Ulterior depunerii cererii de rambursare de către beneficiar, ME va verifica cererea de rambursare. După efectuarea verificărilor, în cazul în care nu sunt necesare clarificări din partea beneficiarului, ME va emite beneficiarului o notificare cuprinzând rezultatele verificărilor efectuate și va vira beneficiarului suma costurilor rambursabile în conformitate cu notificarea emisă, într-un cont distinct, deschis de către beneficiar în acest scop. ME transmite beneficiarului o notificare privind efectuarea plății, întocmită separat pentru fiecare cerere de rambursare, în termen de 48 de ore de la transferul sumelor.

CAPITOLUL 3. COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Pentru a propune un proiect în vederea finanțării, solicitantul trebuie să completeze o Cerere de finanțare. Elaborarea Cererii de Finanțare se va face conform modelului din Anexa nr. 1. Aceasta se va transmite prin sistemul informatic, împreună cu toate anexele solicitate prin prezentul ghid/apelul de proiecte sau dacă acesta nu este funcțional vor fi depuse pe suport electronic la adresa de email dso.fm@energie.gov.ro.

3.1. Înregistrarea solicitantului în sistem

Înainte de demararea completării conținutului cererii de finanțare, solicitanții au obligația înregistrării în sistem, conform indicațiilor furnizate pe site-ul Ministerului Energiei: <http://energie.gov.ro/>. Odată cu înregistrarea solicitantului, este necesară completarea tuturor câmpurilor, întrucât informațiile din această secțiune sunt esențiale pentru evaluarea eligibilității solicitantului sau pentru evaluarea tehnico-economică.

Astfel, la secțiunea solicitant se vor regăsi următoarele informații:

Astfel, la secțiunea solicitant se vor regăsi următoarele informații:

- Date de identificare (denumire, tip – se va selecta dintr-un nomenclator, caracterul de IMM, cod fiscal, cod CAEN 3513, nr. de înregistrare și registrul unde este înregistrată entitatea, data înființării, înregistrare în scop de TVA, entitate de drept public sau nu)
- Reprezentant legal (funcție, nume, prenume, data nașterii, CNP, date de contact)
- Sediul social
- Date financiare:
  - conturi bancare;
  - exerciții financiare (moneda, dată începere, dată de încheiere, număr mediu de salariați, cifră de afaceri, active totale, venituri totale, capital social subscris, capital social propriu, profit net, profit în exploatare, venituri cercetare, cheltuieli cercetare);

Notă: completarea acestor informații este necesară pentru a stabili eligibilitate solicitantului; este necesară citirea cu atenție a ghidului solicitantului pentru cerințele egate de exercițiile financiare (pentru anumite apeluri este suficientă completarea informației pentru un singur exercițiu financiar, pentru altele sunt necesare trei exerciții financiare).

- Finanțări:
  - Asistență acordată anterior, unde se completează cu informații privind proiectele derulate anterior de către solicitant, încheiate sau aflate în derulare;
  - Asistență solicitată, unde se completează cu informații privind proiectele depuse pentru obținerea de finanțare pe alte programe;

Notă: informațiile nu trebuie să se limiteze la programele / proiectele finanțate din fonduri europene structurale și de investiții, ci la toate tipurile de finanțări

3.2. Modalitatea de completare a Cererii de finanțare

Elaborarea Cererii de finanțare se va face conform modelului din Anexa nr.1.

Modelele din prezentul Ghid au rolul de a facilita cerințele de completare a cererii de finanțare din sistemul informatic.

Înainte de completarea formularului, vă rugăm să citiți cu atenție instrucțiunile cuprinse în acest capitol.

În vederea completării Cererii de finanțare trebuie avută în vedere anexarea tuturor documentelor menționate în Anexa 2 la prezentul ghid.

Important!

Solicitantul are obligația să verifice atașarea tuturor anexelor obligatorii la Cererea de finanțare. În cazul în care se constată, la nivelul evaluării relevanței, maturității și sustenabilității, existența unor activități pentru care solicitantul nu a atașat anexele obligatorii specifice, proiectul va fi respins pentru nerespectarea condițiilor din prezentul ghid.

De asemenea, anexele care sunt incomplete, ilizibile sau care nu sunt semnate, pot conduce la respingerea Cererii de finanțare.

3.2.1 Obiectivele și rezultatele proiectului

Obiectivul general al proiectului va fi stabilit în directă corelare cu *domeniului de investiții 3.2 Infrastructura energetică - Sprijin pentru extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice* și cu acțiunea de finanțare, conform secțiunii 1.3., în conformitate cu indicațiile din Anexa 1. Fiecărui obiectiv îi va fi atribuit un rezultat.

Rezultatele vor fi corelate cu rezultatele așteptate la domeniul de investiții 3.2 Infrastructura energetică - Sprijin pentru extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice.

Toate obiectivele specifice vor fi asociate cu rezultate concrete și vor fi cuantificate în indicatori.

3.2.2. Context și justificare

Descrierea proiectului (se completează la secțiunea *Context și Justificare*) va indica un minim de informații cu privire la următoarele aspecte:

- Contextul în care este propus proiectul;
- Informații privind infrastructura modernizată/realizată (localizare, date fizice, factori interesați etc.);

Cerințele detaliate suplimentare sunt prezentate în secțiunea relevantă din Anexa 1.

În secțiunea Justificare vor fi enumerate problemele care necesită implementarea proiectului. Problemele identificate în această secțiune vor fi corelate cu activitățile și rezultatele proiectului prezentate la secțiunea *Descrierea investiției*.

3.2.3 Sustenabilitate

Se va preciza modul în care proiectul se va autosuține financiar după încetarea finanțării solicitate prin Cererea de finanțare, capacitatea de a asigura operarea și întreținerea investiției după finalizare (entități responsabile, fonduri, activități, orizont de timp).

De asemenea, se vor descrie măsurile suplimentare care vor fi implementate pentru reducerea pierderilor din rețea sau conectarea unor noi consumatori la rețea și/sau susținerea calității serviciului, în funcție de situație.

3.2.4 Relevanță

În cadrul acestei secțiuni se vor completa informații legate de relevanța proiectului în raport cu următoarele aspecte:

- Contribuția la Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 al României;
- Corelările cu legislația națională în domeniu și Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE;

- Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE.

La secțiunea relevantă, pentru strategiile selectate se va face o scurtă descriere a modului în care proiectul propus contribuie sau este relevant pentru strategiile selectate.

3.2.5 Riscuri

În cadrul acestui capitol vor fi identificate riscurile care pot să împietzeze asupra implementării proiectului în calendarul propus precum și strategia de atenuare a riscurilor și organismul responsabil de atenuarea principalelor riscuri cum ar fi depășirile de costuri, întârzierile, deficitul de cerere, riscurile de mediu și schimbările climatice, etc.

3.2.6 Complementaritate

Informațiile care vor fi evaluate în capitolul complementaritate permit ME atât evaluarea capacității solicitantului de a implementa proiecte, cât și verificarea posibilei duble finanțări.

3.2.7 Aplicarea principiilor orizontale

Respectarea cadrului legal este obligatorie pentru orice solicitant sau beneficiar de finanțare din fondurile UE. Cerințele minime privind integrarea principiilor orizontale în cadrul proiectelor se referă la facilitarea tuturor condițiilor care să conducă la respectarea legislației în domeniu.

În cadrul proiectului se va face o descriere a *modului în care proiectul respectă legislația (acte normative, politici publice) în domeniul egalității de șanse și dezvoltării durabile.*

Șanse egale:

Egalitatea de șanse și de tratament are la bază participarea deplină și efectivă a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală.

Pentru a promova egalitatea de gen, nediscriminarea, precum și asigurarea accesibilității, principiul egalității de șanse și de tratament trebuie încorporat ca parte integrantă a diverselor stadii din ciclul de viață al unui proiect: definire și planificare, implementare, monitorizare și evaluare.

Proiectul trebuie să descrie acțiunile specifice de promovare a egalității de șanse și prevenire a discriminării de gen, pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală luând în considerare nevoile diferitelor grupuri-țintă expuse riscului acestor tipuri de discriminare și, mai ales, cerințele pentru asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Secțiunea aferentă din Cererea de finanțare va detalia modul în care legislația aplicabilă va fi respectată în selecția membrilor echipei de proiect și a experților implicați în implementarea proiectului, precum și ulterior în activitatea întreprinderii.

Pentru proiectele care au componente de infrastructură se va detalia modul în care legislația privind asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități se aplică și va fi respectată în realizarea investiției.

Dezvoltarea durabilă:

Proiectul va promova dezvoltarea durabilă, în primul rând, prin finanțare unor activități orientate direct spre susținerea acesteia, urmărind în principal protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, biodiversitatea, rezistența în fața dezastrelor, prevenirea și gestionarea riscurilor, ca de exemplu:

- Utilizarea unor echipamente mai eficiente energetic și cunatificarea rezultatelor asupra consumului de energie și a emisiilor de CO₂;
- Utilizarea de materiale prietenoase cu mediul (ecologice sau reciclate) și de soluții inovative în construcții și în construcția de infrastructură, indiferent de tipul acesteia.

Secțiunea aferentă dezvoltării durabile va detalia aspectele legate de impactul pozitiv al implementării de echipamente de monitorizare a consumului de energie asupra celorlalte aspecte de mediu.

3.2.8. Descrierea investiției

Descrierea proiectului va indica un minim de informații cu privire la următoarele aspecte:

- Componentele și activitățile investiției, și modul în care adresează problemele identificate ;
- Date generale privind investiția propusă;
- Se vor descrie principalele componente ale proiectului, corelat cu probleme identificate și propuse spre rezolvare în proiect și cu cauzele acestora, detaliate pe activități și corelate cu bugetul proiectului;
- Se va descrie stadiul obținerii aprobărilor, autorizațiilor, avizelor prevăzute de legislația în vigoare și necesare pentru implementarea proiectului.

Cerințe specifice suplimentare sunt prezentate în secțiunea relevantă din Anexa 1.

3.2.9 Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM)

Evaluarea Impactului asupra Mediului trebuie să fie în conformitate cu prevederile legislației din domeniu. Autoritățile competente pentru protecția mediului (ACPM) stabilesc dacă proiectele sunt de tipul celor prevăzute la Anexa I sau Anexa II a Directivei privind EIM. Acestea determină și necesitatea demarării procedurii de evaluare adecvată, modul de consultare a publicului sau modul în care Raportul privind impactul asupra mediului și rezultatele consultării publicului vor fi luate în considerare în emiterea deciziei de mediu de către autoritățile responsabile.

Autoritățile competente pentru protecția mediului (ACPM) va asigura totodată consultarea publicului interesat pe parcursul dezbaterii publice.

a) pentru Cererea de finanțare

- Calendarul privind derularea procedurii EIM elaborat de către autoritatea competentă pentru protecția mediului;
- Rezumatul fără caracter tehnic (dacă procedura EIM se finalizează cu Acord de Mediu);
- Raportul EIAM;

- Actul de reglementare emis de către autoritatea competentă pentru protecția mediului (Decizie de încadrare/Acord de mediu)/Aviz Natura 2000 (unde va fi cazul) **sau inițierea demersurilor pentru obținerea lor și obligativitatea prezentării acestora la etapa de contractare;**
- Dovada depunerii solicitării de eliberare a Declarației pentru siturile Natura 2000/Studiu de evaluare adecvată (după caz), declarația urmand a fi depusă la contractare;

b) pentru Volumul EIM

- Copii ale documentelor menționate în calendarul aferent procedurii EIM (inclusiv toate anunțurile), cum ar fi:
  - Notificarea privind solicitarea Acordului de Mediu;
  - Anunțurile privind solicitarea Acordului de Mediu;
  - Decizia evaluării inițiale;
  - Decizia Etapei de încadrare;
  - Anunțurile privind Decizia de încadrare a proiectului (după caz);
  - Transmiterea “îndrumarului” privind definirea domeniului evaluării, după caz;
  - Anunțurile publice privind dezbaterile publice, după caz;
  - Lista cu observațiile publicului și soluționarea problemelor semnalate (anexa nr. 15 din OM 135/2010), după caz;
  - Anunțurile publice privind decizia de emitere a Acordului de Mediu, după caz;;
  - Acordul de Mediu, după caz.
- Certificatul de urbanism
- Avizul de gospodărire ape (va fi emis la nivel de studiu de fezabilitate)

Raportul de Impact asupra Mediului va lua în considerare indicatorii de mediu propuși prin legislația actuală.

3.2.10 Studiul de fezabilitate

Studiul de fezabilitate se va elabora conform prevederilor HG nr. 907/2016 și va avea la bază necesitatea dezvoltării proiectului și caracteristicilor tehnice, comparând soluțiile alternative mai detaliate în vederea asigurării alegerii soluțiilor celor mai eficiente din punct de vedere al costurilor.

3.2.11 Analiza Cost Beneficiu

Pentru a evalua viabilitatea financiară și economică a proiectelor de investiții depuse în cadrul acestui apel, aplicațiile de finanțare vor trebui să fie însoțite de analiza cost beneficiu, elaborată în conformitate cu cerințele *Ghidului privind Analiza Cost Beneficiu a proiectelor de investiții*, întocmit de Comisia Europeană.

Componentele analizei Cost-Beneficiu sunt:

- a) Prezentarea contextului;
- b) Definirea obiectivelor;
- c) Identificarea proiectului;
- d) Rezultatele studiului de fezabilitate, însoțite de o analiză a cererii și a opțiunilor;
- e) Analiza financiară;
- f) Analiza economică;
- g) Evaluarea riscurilor.

Pentru elaborarea Analizei Cost Beneficiu recomandăm consultarea următoarelor documente:

Solicitanții pot avea în vedere și prevederile Economic Appraisal Vademecum 2021-2027 - General Principles and Sector Applications (EC)

Manualul CE privind ACB ("Guide to Cost-benefit Analysis of Investment Projects - Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020")

(http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/cba_guide.pdf) Secțiunea III (Metoda de calculare a venitului net actualizat al operațiunilor generatoare de venituri nete) din Regulamentul delegat (UE) nr. 480/2014 al Comisiei.

3.2.12. Managementul de proiect

La nivelul tuturor proiectelor se va nominaliza un responsabil de proiect, care are rolul de manager de proiect, obligatoriu angajat al beneficiarului.

În cazul în care se consideră necesar, se poate desemna o persoană de contact, care să asigure schimbul permanent de informații cu ME. Persoana de contact poate să fie aceeași persoană cu managerul de proiect / responsabilul de proiect.

Managementul de proiect poate fi realizat cu personal propriu sau mixt (personal propriu și externalizare).

Echipa de implementare a proiectului va fi, prin urmare:

- Constituită din personalul propriu ce trebuie să îndeplinească funcțiile necesare implementării proiectului (management de proiect, financiar, achiziții, tehnic);
- Sprijinită, după caz, prin expertiză externă furnizată prin contracte de prestare servicii prin care sunt realizate activitățile aferente managementului proiectului.

Activitatea de management a proiectului include și expertiza tehnică necesară unei implementări la un nivel de calitate adecvat.

3.2.13. Elaborarea bugetului și categoriile de cheltuieli

Bugetul proiectului va fi defalcat pe ani și pe activități, conform formatului din Cererea de finanțare.

În defalcarea bugetului pe ani se va ține cont de eventualele proceduri de achiziție și de durata acestora. Planificarea propusă se va transforma ulterior în calendar al cererilor de rambursare / cererilor de plată ce vor fi anexe la contractul de finanțare.

Atenție !

Depunerea cererii de finanțare nu reprezintă un angajament privind finanțarea din Fondul pentru modernizare, toate riscurile generate de neaprobarea finanțării vor fi exclusiv în sarcina solicitantului.

Dacă sistemul informatic nu este funcțional, cererile de finanțare vor fi depuse pe hârtie la sediul Ministerul Energiei direct de către solicitant.

Capitolul 4. Procesul de evaluare și selecție

4.1 Descriere generală

Procesul de evaluare și selecție a proiectelor se va desfășura la nivelul direcțiilor de specialitate din cadrul Ministerul Energiei (ME). Pentru implementarea proiectului se va încheia un contract de finanțare între ME și beneficiarul proiectului.

4.1.1 Verificarea administrativă și a eligibilității cererilor de finanțare

În cadrul acestei etape se vor verifica următoarele:

- Respectarea formatului standard al cererii de finanțare și includerea tuturor anexelor obligatorii;
- Modalitatea de completare a cererii de finanțare;
- Data limită de transmitere a cererii de finanțare

Pentru verificarea conformității administrative și eligibilității a cererii de finanțare se utilizează un sistem de evaluare de tip DA/NU, numai proiectele care primesc „DA” la toate criteriile urmând a fi evaluate mai departe. Dacă proiectul primește „NU” la minim un criteriu este respins.

Modificarea oricăror elemente ale proiectului, altele decât cele care decurg din clarificările solicitate pe parcursul evaluării, atrag după sine respingerea proiectului. În urma corectării problemelor care au determinat respingerea proiectului, beneficiarul poate depune din nou cererea de finanțare, aceasta fiind înregistrată și evaluată ca un proiect nou.

În cazul proiectelor care nu sunt considerate admisibile, solicitanții sunt informați în scris asupra motivelor respingerii.

Verificarea eligibilității se realizează numai pentru Cererile de finanțare conforme din punct de vedere administrativ, urmărindu-se îndeplinirea condițiilor de eligibilitate definite în acest ghid. Dacă proiectul nu îndeplinește toate criteriile stabilite este respins.

Atenție!

Având în vedere că depunerea cererii de finanțare se face electronic, procesul de clarificări se va desfășura astfel:

- Se vor solicita maxim 2 clarificări pentru această etapă de evaluare;
- Solicitantul va avea obligația să răspundă în maxim 5 zile lucrătoare. Depășirea acestui termen poate conduce la respingerea proiectului. În cazuri temeinic justificate (de exemplu, dar fără a se limita la situația obținerii unor avize de la terțe instituții), se poate solicita prelungirea termenului de răspuns, iar ME va analiza și va decide cu privire la acceptarea/respingerea cererilor de prelungire.

Numai cererile de finanțare eligibile (care îndeplinesc toate criteriile din Grila de verificare a admisibilității administrative și eligibilității) sunt admise în următoarea etapă a procesului de evaluare, respectiv evaluarea tehnică și financiară a proiectului, numai dacă proiectul nu este exclus, în conformitate cu prevederile din prezentul Ghid.

La finalizarea procesului de verificare administrativă și a eligibilității, solicitantul va fi informat în scris privind îndeplinirea sau neîndeplinirea criteriilor de conformitate administrativă și de eligibilitate.

4.1.2 Evaluarea cererilor de finanțare

Evaluarea proiectelor se face după trei criterii majore:

- Criteriul 1-Relevanța și oportunitatea proiectului – maxim 40 puncte
- Criteriul 2- Maturitatea și calitatea pregătirii proiectului – maxim 40 puncte
- Criteriul 3- Sustenabilitatea proiectului – maxim 20 puncte

Fiecare criteriu este împărțit în subcriterii punctate corespunzător. Punctajul pe fiecare criteriu în parte se calculează prin însumarea punctajelor acordate tuturor subcriteriilor care îl compun. Punctajul total acordat proiectului reprezintă suma punctajelor acordate celor 3 criterii, respectiv între 0 – 100

Punctajul minim pentru fiecare criteriu este după cum urmează:

- Relevanța și oportunitatea proiectului - 15 puncte
- Maturitatea și calitatea pregătirii proiectului – 25 puncte
- Sustenabilitatea proiectului – 10 puncte

Pragul de calitate pe care fiecare proiect trebuie să îl întrunească pentru acordarea finanțării nerambursabile este minim 50 de puncte. În cazul în care proiectul nu obține punctajul minim de 50 de puncte acesta se respinge, iar solicitantul va fi informat în acest sens.

Evaluarea proiectului va permite aprecierea contribuției proiectului la îndeplinirea obiectivelor Fondului pentru modernizare, la implementarea legislației relevante cu privire la eficiența energetică în România. Se va urmări ca propunerea de proiect să fie clară, coerentă, realistă și fezabilă cu privire la operațiunile propuse, termenele de realizare, eficiența investițiilor. Se va evalua coerența între problemele identificate, obiectivele proiectului, activitățile propuse și rezultatele estimate. Toate activitățile propuse în proiect trebuie să fie clar descrise și cuantificate. Se va evalua dacă resursele folosite pentru implementarea proiectului sunt suficiente. Planificarea activităților trebuie să fie realistă. Bugetul proiectului, defalcat pe categorii de cheltuieli trebuie să fie transparent și coerent.

Evaluarea se va face conform Grilei de verificare și evaluare a cererilor de finanțare din Anexa 3 la prezentul ghid.

Atenție!

Având în vedere că depunerea cererii de finanțare se face electronic, procesul de clarificări se va desfășura astfel:

- Se vor solicita maxim 2 clarificari pentru această etapă de evaluare;
- Solicitantul va avea obligația să răspundă în maxim 5 zile lucrătoare.

În cazuri temeinic justificate, se poate solicita prelungirea termenului de răspuns, iar Ministerul Energiei - prin Direcția Generală Ajutor de Stat și Fonduri Europene, în calitate sa de structură responsabilă cu gestionarea finanțării investițiilor din Fondul pentru modernizare va analiza și va decide cu privire la acceptarea/respingerea cererilor de prelungire.

Selecția proiectelor se va face în limita fondurilor disponibile pentru această cerere de proiecte, cu condiția obținerii punctajului minim în etapa de evaluare tehnică și financiară, în ordinea în care au fost depuse cererile de finanțare.

Pentru fiecare proiect selectat în vederea finanțării se va întocmi o notă de aprobare a finanțării. Pentru fiecare proiect respins, solicitantul va fi înștiințat în scris asupra motivelor respingerii.

4.2 Depunerea și soluționarea contestațiilor

În situația în care solicitanții sunt nemulțumiți de respingerea proiectului în oricare dintre etape, inclusiv în etapa de contractare, aceștia au posibilitatea de a contesta acest rezultat. Contestațiile se depun în termen de 10 zile lucrătoare de la comunicarea rezultatului la sediul Ministerul Energiei. Soluționarea contestațiilor se va face în termen de maxim 30 de zile calendaristice.

Pentru a putea fi luate în considerare, contestațiile trebuie să respecte următoarele cerințe:

- Identificarea contestatarului, prin: denumirea solicitantului; adresa; funcția, numele și prenumele reprezentantului legal;
- Identificarea proiectului, prin: numărul unic de înregistrare alocat cererii de finanțare și titlul proiectului;
- Obiectul contestației (ce se solicită prin formularea contestației);
- Motivele de fapt și de drept (dispozițiile legale naționale și/sau comunitare, principiile încălcate);
- Mijloace de probă (acolo unde există);
- Contestațiile trebuie să fie însoțite de o copie a adresei de comunicare de către Ministerul Energiei - prin Direcția Generală Ajutor de Stat și Fonduri Europene, în calitate sa de structură responsabilă cu gestionarea finanțării investițiilor din Fondul pentru modernizare - a rezultatului procesului de evaluare și selecție;
- Semnătura olografă sau electronică a reprezentantului legal;
- Data formulării contestației;

Contestațiile sunt analizate și soluționate în termen de 30 de zile (calendaristice) de la data înregistrării lor. În situația în care se consideră necesară o investigație mai amănunțită, care presupune depășirea termenului de 30 de zile, contestatarul va fi anunțat, în scris, asupra termenului de soluționare. Decizia comisiei constituită pentru soluționarea contestațiilor poate fi de admitere sau de respingere și are caracter definitiv la nivelul Ministerului Energiei. Contestatarul este notificat în scris asupra deciziei comisiei.

CAPITOLUL 5. CONTRACTAREA PROIECTELOR

Contractul de finanțare (CF) reprezintă un act juridic supus regulilor de drept public, cu titlu oneros, de adeziune, comutativ și sinalagmatic prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor.

După finalizarea procesului de evaluare, pentru proiectele care au îndeplinit punctajul minim, Ministerul Energiei va publica pe site/notifica prin sistemul informatic proiectele selectate pentru finanțare.

Solicitantul va încărca în sistemul informatic documentele solicitate în din *Anexa 2b*, în funcție de disponibilitatea sistemului electronic. Proiectul poate fi respins în cadrul acestei etape și se va transmite solicitantului o scrisoare de respingere, în cazul în care (lista nu este exhaustivă):

- documentația solicitată nu este transmisă în termenul solicitat ori este incompletă în raport cu cerințele Ghidului (respectiv Fișa de control din *Anexa 2b*) sau nu se mai află în perioada de valabilitate;
- se constată modificarea formei inițiale a contractului transmis de către Ministerul Energiei și/sau nerespectarea termenului limită de returnare a celor două exemplare de contract semnate și stampilate.

În cazul proiectelor respinse, Ministerul Energiei va comunica solicitantului motivele respingerii cererii de finanțare, existând posibilitatea ca solicitantul să retransmită propunerea de proiect revizuită.

Solicitantul se obligă ca toate documentele transmise să fie în formatul prevăzut de lege și în vigoare la data depunerii acestora, în caz contrar neputându-se încheia contractul.

Numai după ce se constată îndeplinirea tuturor condițiilor solicitate descrise mai sus poate fi demarată procedura de încheiere a Contractului de finanțare (CF). Solicitantului îi vor fi transmise cele două exemplare ale CF în vederea semnării de către acesta. Transmiterea către solicitant se va face cu asigurarea unui mijloc de probă a primirii contractului.

Contractul de finanțare va fi semnat de către reprezentanții Ministerului Energiei - și reprezentantul legal al solicitantului, contractul de finanțare intrând în vigoare la data semnării de către ultima parte semnatară.

Solicitantul are obligația de a semna contractul și de a returna în termenul solicitat de Ministerul Energiei, (5 zile de la data primirii documentului) cele două exemplare însoțite, eventual, de orice alt document solicitat prin contract. În cazul în care solicitantul nu respectă termenul de semnare a CF și transmite la Ministerul Energiei își rezervă dreptul de a respinge finanțarea CF.

După semnarea de către solicitant, CF va fi semnat de către reprezentantul legal al Ministerului Energiei. Data încheierii CF este data ultimei semnături. Un exemplar original se returnează beneficiarului.

Beneficiarul trebuie să păstreze și să pună la dispoziția organismelor abilitate, după finalizarea perioadei de implementare a proiectului, inventarul asupra activelor dobândite, pentru o perioadă de 10 ani de la data încheierii exercițiului financiar în cursul căruia au fost întocmite, pentru orice proiect individual sau schemă multianuală finanțată din Fondul pentru modernizare.

Atenție!

Contractele de finanțare reprezintă contracte de adeziune, cu clauze prestabilite ce nu pot face obiectul negocierilor dintre părți.

ANEXE

Anexa 1. Cererea de finanțare

Anexa 2. Grila de verificare administrativă și evaluare a cererilor de finanțare

Anexa 3. Modele de declarații și formulare anexe la cererea de finanțare **(de eligibilitate, angajament, conflict de interese, drept de folosință asupra terenului)**

Anexa 4. Categoriile de cheltuieli indicative pentru proiectele finanțate în cadrul domeniului de investiții 3.2 Infrastructura energetică - Sprijin pentru extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice.

Anexa 5. Model orientativ al contractului de finanțare

Anexa 6 Lista domeniilor eligibile